

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 20 listopada 2019 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

stwierdza nieważność

uchwały Nr 218 Rady Miasta Konina z dnia 30 października 2019 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz trybu ich składania za pomocą środków komunikacji elektronicznej, z powodu naruszenia przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010), przywołanych w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą, doręczoną tutejszej Izbie w dniu 7 listopada 2019 r. Rada Miasta Konina, powołując się na przepisy art. 18 ust. 15 i art. 40 ust. 1, 41 ust. 1 i 42 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 6n ust. 1 i ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, określiła wzory deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości zamieszkałych (Załącznik nr 1) i deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości w części zamieszkałych, a w części niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne (Załącznik nr 2) oraz układ informacji i powiązań między nimi w deklaracji elektronicznej (Załącznik nr 3).

Na podstawie przepisów art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu, zawiadomiła przedstawicieli Miasta Konina o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do przedmiotowej uchwały. Termin rozpatrzenia sprawy został wyznaczony na 20 listopada 2019 r.

Rozpoznając sprawę Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

W art. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579) ustawodawca

wprowadził zmiany w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które weszły w życie 6 września 2019 r., za wyjątkiem zmian określonych w art. 1 pkt 2 lit. c, pkt 3 i 23. Zgodnie z art. 9 ust. 1 powyższej ustawy rada gminy ma obowiązek dostosowania uchwał wydanych przed dniem jej wejścia w życie na podstawie przepisów dotychczasowych do przepisów ustawy zmienionej ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie, tj. w terminie do 6 września 2020 r.

Rada Miasta Konina podjęła badaną uchwałę 30 października 2019 r., czyli po wejściu w życie ustawy nowelizującej z dnia 19 lipca 2019 r., co oznacza, że winna respektować przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w brzmieniu obowiązującym w dacie podjęcia uchwały.

W myśl przepisu art. 6n ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach rada gminy, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ułatwienia składania deklaracji, określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego:

- 1) wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, z uwzględnieniem art. 6m ust. 1a i 1b, obejmujący objaśnienia dotyczące sposobu jej wypełnienia, informacje wskazane w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.) oraz pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego; uchwała zawiera także informację o terminach i miejscu składania deklaracji;
- 2) warunki i tryb składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności:
 - a) ich format elektroniczny oraz układ informacji i powiązań między nimi zgodnie z przepisami o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,
 - b) sposób ich przesyłania za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
 - c) rodzaje podpisu elektronicznego, którym powinny być opatrzone.

Stosownie do przepisu art. 6m ust. 1a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, deklaracja zawiera dane niezbędne do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W § 2 pkt 2 uchwały podano informacje o terminach składania nowych deklaracji w następujący sposób:

„Deklaracje o których mowa w § 1, właściciele nieruchomości zobowiązani są złożyć w następujących terminach:

2) 14 dni od dnia nastąpienia zmiany danych będących podstawą do ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności przystąpienia bądź odstąpienia od zbierania odpadów w sposób selektywny.”

Powyższa informacja o terminie składania nowych deklaracji jest sprzeczna z przepisem art. 6m ust. 2 (zdanie pierwsze) ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, który stanowi, iż w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana. Należy również zauważyć, że z treści przepisu art. 6m ust. 5 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wynika, iż właściciel nieruchomości jest uprawniony do złożenia nowej deklaracji zmniejszającej wysokość zobowiązania z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w związku ze śmiercią mieszkańca w terminie do 6 miesięcy od dnia tego zdarzenia.

Nadto wskazano, iż okolicznością uzasadniającą złożenie nowej deklaracji jest „przystąpienie bądź odstąpienie od zbierania odpadów w sposób selektywny”, co pozostaje w sprzeczności z przepisem art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, który stanowi, że właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez zbieranie w sposób selektywny powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie oraz sposobem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 4a ust. 1 ustawy. Skoro ustawodawca nałożył na właścicieli nieruchomości obowiązek zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, to niewypełnienie ustawowego obowiązku nie może być okolicznością uzasadniającą złożenie nowej deklaracji. Należy również podnieść, iż w myśl przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach po nowelizacji podwyższona stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ma charakter sankcyjny i to Prezydent Miasta zobowiązany jest określać w drodze decyzji wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za miesiąc lub miesiąc, w których nie dopełniono obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, stosując stawki opłaty podwyższonej, ustalone przez radę (art. 6ka ust. 3 ustawy).

Informacja o nieprawidłowym terminie składania nowych deklaracji oraz błędna informacja o tym, że okolicznością uzasadniającą złożenie nowej deklaracji jest „przystąpienie bądź odstąpienie od zbierania odpadów w sposób selektywny” - została powtórzona w główce załącznika Nr 1 i Nr 2 do uchwały w części określonej „Termin składania (Nowa deklaracja)”.

W załączniku Nr 1 i Nr 2 do uchwały przewiduje się możliwość zadeklarowania braku segregowania odpadów komunalnych, co jest sprzeczne z przepisem art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, który nakłada na mieszkańców obowiązek zbierania odpadów w sposób selektywny oraz przepisem art. 6ka ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, który określa procedurę działania organu podatkowego w przypadku gdy właściciel nieruchomości nie wywiązuje się z obowiązku segregowania odpadów komunalnych.

Należy również wskazać, że treść wzoru deklaracji nie przewiduje możliwości zadeklarowania przez właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi opłaty z uwzględnieniem obligatoryjnego częściowego zwolnienia z tytułu kompostowania bioodpadów w kompostowniku przydomowym wynikającego z przepisu art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W ocenie Kolegium Izby wskazane wyżej sprzeczności z przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach mają charakter istotnego naruszenia prawa, co przesądziło o stwierdzeniu nieważności uchwały w całości.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło, jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Poznaniu
Grażyna Wróblewska
Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.